

ਪਾਠਕ੍ਰਮ
ਬ੍ਰੂਣੀ- ਛੇਵੰਂ (2023-24)
ਵਿਸ਼ਾ- ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ

ਭੁਗੋਲ

ਭਾਗ-1 : ਸਾਡਾ ਆਵਾਸ

- ਪ੍ਰਬੰਧੀ: ਸੂਰਜ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਅੰਗ
- ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਆਂ, ਦੈਨਿਕ ਅਤੇ ਵਾਰਸ਼ਿਕ
- ਗਲੋਬ: ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਾਡਲ, ਵਿਖਕਾਰ ਅਤੇ ਲੰਬਕਾਰ
- ਨਕਸ਼ੇ: ਸਾਡੇ ਮਦਦਗਾਰ ਕਿਵੇਂ
- ਧਰਤੀ ਦੇ ਪਰਿਮੰਡਲ: ਥਲ-ਮੰਡਲ, ਜਲ-ਮੰਡਲ, ਵਾਯੂ-ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਮੰਡਲ
- ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ: ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਭੂ-ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ: ਪਹਾੜ, ਪਠਾਰ ਅਤੇ ਮੈਦਾਨ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਕਿਰਿਆਵਾਂ

- ਸੌਰ ਮੰਡਲ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਨਾਉਣਾ
- ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਮੱਖ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਂਤਰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ
- ‘ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਆਂ’ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਵਿੱਚ ਕੁਇੱਜ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਉਣਾ
- ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਦਾ ਕੱਚਾ-ਪੱਕਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
- ਪਹਾੜ, ਪਠਾਰ ਅਤੇ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਮਾਡਲ ਬਨਾਉਣਾ
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ, ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਪਾਨੀਆਂ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ
- ਆਪਣੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ ਚਾਰਟ ਬਨਾਉਣਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲ, ਰਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨਾ
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਪਾਨੀਤਿਕ ਨਕਸ਼ੇ ’ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਾਨ ਭਰਵਾਉਣਾ

ਨੋਟ: ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ/ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰੋ।

ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਗ- ॥ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ

- ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ-ਸੈਤ
- ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ: ਪੱਥਰ ਯੁਗ
- ਹੜੱਪਾ ਸਰਿਅਤਾ
- ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ
- ਭਾਰਤ 600 ਈ.ਪੂ. ਤੋਂ 400 ਈ.ਪੂ. ਤੱਕ
- ਮੌਗੀਆ ਅਤੇ ਸ਼ੁੰਗ ਕਾਲ
- ਭਾਰਤ 200 ਈ.ਪੂ. ਤੋਂ 300 ਈ. ਤੱਕ
- ਗੁਪਤ ਸਾਮਰਾਜ
- ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਕਾਲ (600 ਤੋਂ 650 ਈ.)
- ਚਾਲੂਕਿਆ ਅਤੇ ਪੱਲਵ
- ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ

ਮਾਨਚਿੱਤਰ (ਨਕਸ਼ਾ)

- ਸਿੰਘ ਘਾਟੀ ਸਭਿਆਤਾ ਦੇ ਸਥਾਨ
- ਮਹਾਂਜਨਪਦ
- ਮੌਰੀਆ ਸਾਮਰਾਜ
- ਗੁਪਤ ਸਾਮਰਾਜ
- ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ
- ਦੁੱਖਣੀ ਭਾਰਤ

ਨਾਗਰਿਕ ਬਾਬਤਾਵਾਂ

ਭਾਗ- ॥੩॥ ਸਮੁਦਾਇ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਵਿਕਾਸ

1. ਸਮੁਦਾਇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਲੋੜਾਂ
2. ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ
3. ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ
4. ਸਰਵਜਨਕ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ

ਨੋਟ:- ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਭਾਗਾਂ (ਭੂਗੋਲ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਾਬਤਾਵਾਂ) ਦੀਆਂ ਪਾਠ-ਪੁਸ਼ਟਕਾਂ/ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ/ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨੋਟ ਬੁੱਕਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਫਾਈਲ/ਸਕਰੈਪ ਬੁੱਕ ਆਦਿ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।